

Л. А. БУРКОВА, канд. екон. наук, доц.,
Криворізький національний університет

ПРОБЛЕМИ ДОСЯГНЕННЯ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Багато країн світу, включаючи Україну, визначили сталий розвиток як головний напрямок розвитку світового суспільства, підтримуючи його через прийняття різних міжнародних нормативно-правових актів, таких як Порядок денний на XXI століття (Ріо-де-Жанейро, 1992 р.) [1], Декларація Тисячоліття ООН 2000 р. [2], Йоганнесбурзька декларація із сталого розвитку 2002 р. [3] та інші. Пріоритетним є забезпечення розвитку, який задовольняє потреби сучасного покоління, не зашкоджуючи здатності майбутніх поколінь задовольняти свої власні потреби.

Концепція сталого розвитку передбачає гармонійне поєднання реалізації соціальних, економічних та екологічних цілей для забезпечення задоволення не тільки матеріальних, але й духовних, соціальних, екологічних та культурних потреб сучасного та майбутніх поколінь людей. Сталий розвиток на макроекономічному рівні сприяє збереженню та відновленню довкілля, справедливому розподілу майнових та немайнових благ та боротьбі з бідністю. Це є важливим для досягнення цілей сталого розвитку на рівні країни.

В умовах воєнного стану Україна стикається з численними проблемами щодо становлення сталого розвитку. Деякі з цих проблем включають:

екологічні проблеми. Воєнний стан може призвести до збільшення військових дій і тим самим до забруднення довкілля, знищення екосистем та втрати біорізноманіття. Також, війна може призвести до пошкодження екологічної інфраструктури, такої як очисні споруди та водозабірні канали;

економічні проблеми. Воєнний стан може призвести до зниження економічної активності та до зниження інвестицій. Крім того, збільшення витрат на військові потреби може призвести до зниження фінансування програм сталого розвитку;

соціальні проблеми. Воєнний стан може призвести до збільшення втрат людського життя та до виселення населення, що призводить до соціального розладу та порушення прав людини. Крім того, війна може призвести до зменшення доступу до освіти та медичних послуг, що знижує якість життя населення;

енергетичні проблеми. Воєнний стан може призвести до зниження доступності енергетичних ресурсів та до збільшення вартості енергії. Це може призвести до скорочення використання відновлюваних джерел енергії та збільшення залежності від імпортованих вугільних, газових та нафтових ресурсів.

Загалом, для становлення сталого розвитку в Україні в умовах воєнного стану потрібно вирішувати ці проблеми шляхом впровадження ефективних екологічних, соціальних, економічних та енергетичних стратегій. Наприклад, необхідно встановлювати екологічні стандарти для військових операцій, використовувати відновлювані джерела енергії, зменшувати споживання енергії та забезпечувати доступ до освіти та медичних послуг. Також потрібно забезпечувати права людини та допомагати відновлювати житлові будівлі та інфраструктуру після військових дій.

Пріоритетом повинна бути безпека населення та збереження природних ресурсів. Уряд повинен сприяти економічному розвитку та інвестуванню в сталість, зокрема відновлювані джерела енергії, екологічні технології та інфраструктуру. Для досягнення сталого розвитку в умовах воєнного стану потрібна сильна воля політичного лідерства, міжнародна підтримка та участь громадськості в розробці та впровадженні стратегій сталого розвитку.

Список літератури

1. Конференція ООН по оточуючому середовищу у 1992 р. (Ріо-де-Жанейро, 03.06.-04.06.2002 р.). *Офіційний сайт Організації Об'єднаних націй*. URL: https://www.un.org/ru/documents/decl_conv/declarations/riodecl.shtml
2. Декларація тисячоліття Організації Об'єднаних Націй. Прийнято резолюцією 55/2 Генеральної Асамблеї від 08.09.2000 р. *Офіційний сайт Організації Об'єднаних націй*. URL: https://www.un.org/ru/documents/decl_conv/declarations/summitdecl.shtml
3. Йоганнесбурзька декларація зі сталого розвитку (Йоханнесбург, Південна Африка, 26.08.-04.09.2002 р.). *Офіційний сайт Організації Об'єднаних націй*. URL: https://www.un.org/ru/documents/decl_conv/declarations/decl_wssd.shtml